

Dosarul nr. 3r-175/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central – Gh. Purici

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – Al. Gheorghieș, D. Corolevschii, A. Ciobanu

DECIZIE

05 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul depus de Mihail Andronic,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Andronic împotriva Consiliului și Primăriei mun. Soroca, Ninei Harevscaia, Valeriu Harevschii, BC „Moldindconbank” SA, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, persoane terțe Felicia Andronic și Viorel Purici cu privire la contestarea actului administrativ, anularea actelor juridice și obligarea atribuirii terenului în proprietate,

împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valentin Ciuhrii în interesele apelantului Mihail Andronic și cererea de alăturare la apel înaintată de Felicia Andronic și avocatul Alexandr Olșanski în interesele lui Viorel Purici împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriai Soroca, sediul central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ,

constată:

La 06 martie 2017, Mihail Andronic a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ, concretizată prin cererea din 08 februarie 2019, împotriva Consiliului și Primăriei mun. Soroca, Ninei Harevscaia, Valeriu Harevschii și BC „Moldindconbank”, prin care a solicitat anularea pct. 38 al deciziei Consiliului orășenesc Soroca nr. 29/10 din 18 decembrie 2006, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 4548 din 23 noiembrie 2007, recunoașterea nulității contractului de donație nr. 6594 din 23 noiembrie 2016, recunoașterea nulității contractului de ipotecă nr. 739 din 03 februarie 2017, în partea ce ține de grevarea drepturilor asupra bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierii privind bunul cadastral-teren cu numărul cadastral XXXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriai Soroca a fost atras în proces Viorel Purici în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului.

Prin încheierea din 03 decembrie 2018 a Judecătoriai Soroca, sediul central,

s-a atras în proces Felicia Andronic în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Mihail Andronic (vol. II, f.d. 159, 195-201).

Prin încheierea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, s-a respins ca neîntemeiată cererea BC „Moldindconbank” SA privind emiterea unei hotărâri suplimentare (vol. II, f.d. 182 recto-verso).

La 21 octombrie 2019, Mihail Andronic, reprezentat de avocatul Valentin Ciuhrii, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central (vol. II, f.d. 168-169).

La 21 octombrie 2019, Felicia Andronic și Viorel Purici, reprezentați de avocatul Alexandr Olșanski, au depus cerere de alăturare la apel, în temeiul art. 361 alin. (1) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 170).

Prin încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valentin Ciuhrii în interesele apelantului Mihail Andronic și cererea de alăturare la apel înaintată de Felicia Andronic și avocatul Alexandr Olșanski în interesele lui Viorel Purici împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (vol. II, f.d. 219-222).

La 02 iulie 2020, Mihail Andronic a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs motivat împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând anularea încheierii și adoptarea unei încheieri noi, prin care să fie repus în termen apelul împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central (vol. II, f.d. 227, 231).

În motivarea recursului a invocat că, la 10 ianuarie 2020, a suportat un ictus cerebral și a fost în stare gravă, iar în prezent se află în concediu medical. Astfel, din cauza stării de sănătate nu a avut posibilitatea de a contacta cu avocatul și a depune motivarea apelului.

La 15 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare participanților la proces copia recursului motivat depus de Mihail Andronic, explicându-le dreptul de a depune referință asupra motivelor acestuia (vol. III, f.d. 2).

Deși, conform avizelor de recepție a corespondenței, Consiliul și Primăria mun. Soroca, Nina Harevscaia, Valeriu Harevschii, BC „Moldindconbank” SA, Felicia Andronic, Viorel Purici și avocatul Alexandr Olșanski au recepționat copia recursului la 20 iulie 2020, iar avocatul Valentin Ciuhrii la 21 iulie 2020, nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referință, prin care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate în recurs (vol. III, f.d. 4-13)

La 24 iulie 2020, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari, a depus prin intermediul oficiului poștal referință asupra recursului, prin care a solicitat respingerea acestuia și menținerea încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți (vol. III, f.d. 14-18).

În corespondere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii

judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că Mihail Andronic s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece conform avizului de recepție a corespondenței DS3118557170AS încheierea din 19 iunie 2020 a instanței de apel a fost notificată recurentului la 29 iunie 2020 (vol. II, f.d. 225), iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 02 iulie 2020 (vol. II, f.d. 231).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Mihail Andronic (vol. II, f.d. 159, 195-201).

Prin încheierea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, s-a respins ca neîntemeiată cererea BC „Moldindconbank” SA privind emiterea unei hotărâri suplimentare (vol. II, f.d. 182 recto-verso).

La 21 octombrie 2019, Mihail Andronic, reprezentat de avocatul Valentin Ciuhrii, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central (vol. II, f.d. 168-169).

La 21 octombrie 2019, Felicia Andronic și Viorel Purici, reprezentați de avocatul Alexandr Olșanski, au depus cerere de alăturare la apel, în temeiul art. 361 alin. (1) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 170).

La 25 noiembrie 2019, Judecătoria Soroca, sediul central, a expediat în adresa participanților la proces copia hotărârii motivate (vol. II, f.d. 202-211).

La 28 februarie 2020, cauza a fost expediată în adresa Curții de Apel Bălți, unde fost înregistrată la 04 martie, fapt despre care au fost informați participanții la proces (vol. II, f.d. 212).

La 12 martie 2020, Curtea de Apel Bălți a expediat repetat în adresa apelanților Mihail Andronachi, Felicia Andronic și Viorel Purici, precum și reprezentanților acestora, avocaților Valentin Ciuhrii și Alexandr Olșanski, copia hotărârii motivate din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, din considerentul că la materialele cauzei nu erau anexate avizele de recepție a

corespondenței, care să confirme recepționarea hotărârii motivate de către apelanți și reprezentanții acestora (vol. II, f.d. 214).

De asemenea, avocatului Valentin Ciuhrii, copia hotărârii motivate din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, i-a fost notificată inclusiv și prin intermediul poștei electronice, la 12 martie 2020 (vol. II, f.d. 215).

Potrivit avizelor de recepție a corespondenței DS3118578813AS, DS3118578815AS și DS3118578814AS, precum și informațiilor publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track&Trace)” [<http://www.posta.md/ro/tracking>], avocatul Alexandr Olșanski, Andronic Mihail, Andronic Felicia și Purici Viorel au recepționat copia hotărârii motivate din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, la 17, 18 și respectiv 23 martie 2020 (vol. II, f.d. 216, 217 și 218), dar nu au depus apeluri motivate.

Prin încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valentin Ciuhrii în interesele apelantului Mihail Andronic și cererea de alăturare la apel înaintată de Felicia Andronic și avocatul Alexandr Olșanski în interesele lui Viorel Purici împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (vol. II, f.d. 219-222).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În debut, instanța de recurs învederează că, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, (1) apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când, motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform articolului 97 din Codul administrativ, (1) notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

(2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;

b) notificare prin poștă cu act de notificare;

c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu articolul 109 din Codul administrativ, (1) un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. (2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În condițiile speței este relevant că, la 21 octombrie 2019, Mihail Andronic, reprezentat de avocatul Valentin Ciuhrii, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central, la care în aceeași zi s-au alăturat Felicia Andronic și Viorel Purici (vol. II, f.d. 168-169, 170).

Din conținutul avizelor de recepție a corespondenței DS3118578813AS, DS3118578815AS și DS3118578814AS, precum și informațiilor publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track&Trace)” [<http://www.posta.md/ro/tracking>], Colegiul constată indubitabil că avocatul Alexandr Olșanski, Andronic Mihail, Andronic Felicia și Purici Viorel au recepționat copia hotărârii motivate din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central, în data de 17, 18 și respectiv 23 martie 2020 (vol. II, f.d. 216, 217 și 218).

Respectiv, din această dată începe a curge termenul prevăzut de articolul 232 alin. (2) din Codul administrativ de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului.

Totodată, în acest sens este remarcabil că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Conform pct. 1 din anexa la Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 1 din 18 martie 2020, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Potrivit pct.4 din anexă la dispoziția nr.1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cauzele civile, cu excepția, celor ce se examinează conform legii în lipsa părților, care au fost amânate pentru pronunțare, ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, acțiunile privind confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat, se suspendă de drept.

Punctul 8 al anexei respective stipulează că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Corelând prevederile normative și legale precitate cu circumstanțele factice constatate, Colegiul vădește că apelanții și/sau reprezentanții acestora urmau să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Bălți până în data de 15 iunie 2020,

ora 00.00.

Însă, apelanții, fiindu-le notificată motivarea hotărârii de apel și în pofida obligațiilor sale procesuale, au eludat de a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege. Mai mult ca atât, aceștia nu au depus motivarea apelului nici după ridicarea stării de urgență și încetarea suspendării de drept a curgerii termenului.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de recurentul Mihail Andronic, precum că din motive de sănătate nu a avut posibilitatea de a contacta avocatul și a depune motivarea apelului.

Or, din materialele cauzei rezultă cert că cererea de apel nemotivată în numele și interesele lui Mihail Andronic a fost depusă de avocatul Valentin Ciuhrii (vol. II, f.d. 168-169).

Conform mandatului avocațial seria MA nr. 1332165 din 23 ianuarie 2019, Mihail Andronic a împuternicit avocatul Valentin Ciuhrii să-i reprezinte interesele în prezenta cauză de contencios administrativ, inclusiv cu drepturi speciale *inter alia* de a ataca hotărârea judecătorească (vol. II, f.d. 24).

În corespundere cu articolul 54 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul este obligat să aplice, în exercitarea

profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului.

Prin prisma articolului 57 din Statutul profesiei de avocat, (1) avocatul este obligat să studieze temeinic cauzele ce i-au fost încredințate, să se prezinte la fiecare termen stabilit și să manifeste conștiinciozitate și probitate pentru îndeplinirea mandatului încredințat.

(3) Avocatul este obligat să acționeze cu promptitudine în reprezentarea clientului, potrivit cu natura cauzei. Strategiile și tacticile stabilite de avocat trebuie să conducă activitatea acestuia pe principiul folosirii profesiei în favoarea clientului.

Obligația de conștiinciozitate și probitate a avocatului Valentin Ciuhrii în exercitarea atribuțiilor avocațiale în raport cu recurentul Mihail Andronic presupunea corectitudinea, seriozitatea, scrupulozitatea și onestitatea acțiunilor avocatului pentru îndeplinirea mandatului încredințat, astfel încât să apere drepturile și interesele legitime ale acestuia.

Faptul că, în speță, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central, a fost depus în numele lui Mihail Andronic de către avocatul Valentin Ciuhrii, atestă că aceștia au stabilit scopul, modalitățile consilierii, precum și soluțiile tehnice pe care le va urma avocatul pentru a realiza asistența și reprezentarea clientului.

Astfel, prin prisma obligațiilor sale asumate față de client, avocatul Valentin Ciuhrii avea obligația de a se comporta diligent, respectând normele procedurale ce reglementează termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac și, prin prisma acestora, să depună în interiorul termenului legal motivarea apelului împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central.

Cu atât mai mult că, prin pct. 19 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 6 din 26 martie 2020, avocații au fost obligați, pe perioada stării de urgență, să asigure continuitatea activității, cu respectarea normelor sanitar-epidemiologice.

În cumulul circumstanțelor constatate de instanța de recurs și expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Mihail Andronic, reprezentat de avocatul Valentin Ciuhrii, din motiv că nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Conform articolelor 193, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Mihail Andronic împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Andronic împotriva Consiliului și Primăriei mun. Soroca, Ninei Harevscaia, Valeriu Harevschii, BC „Moldindconbank” SA, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”,

persoane terțe Felicia Andronic și Viorel Purici cu privire la contestarea actului administrativ, anularea actelor juridice și obligarea atribuirii terenului în proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas